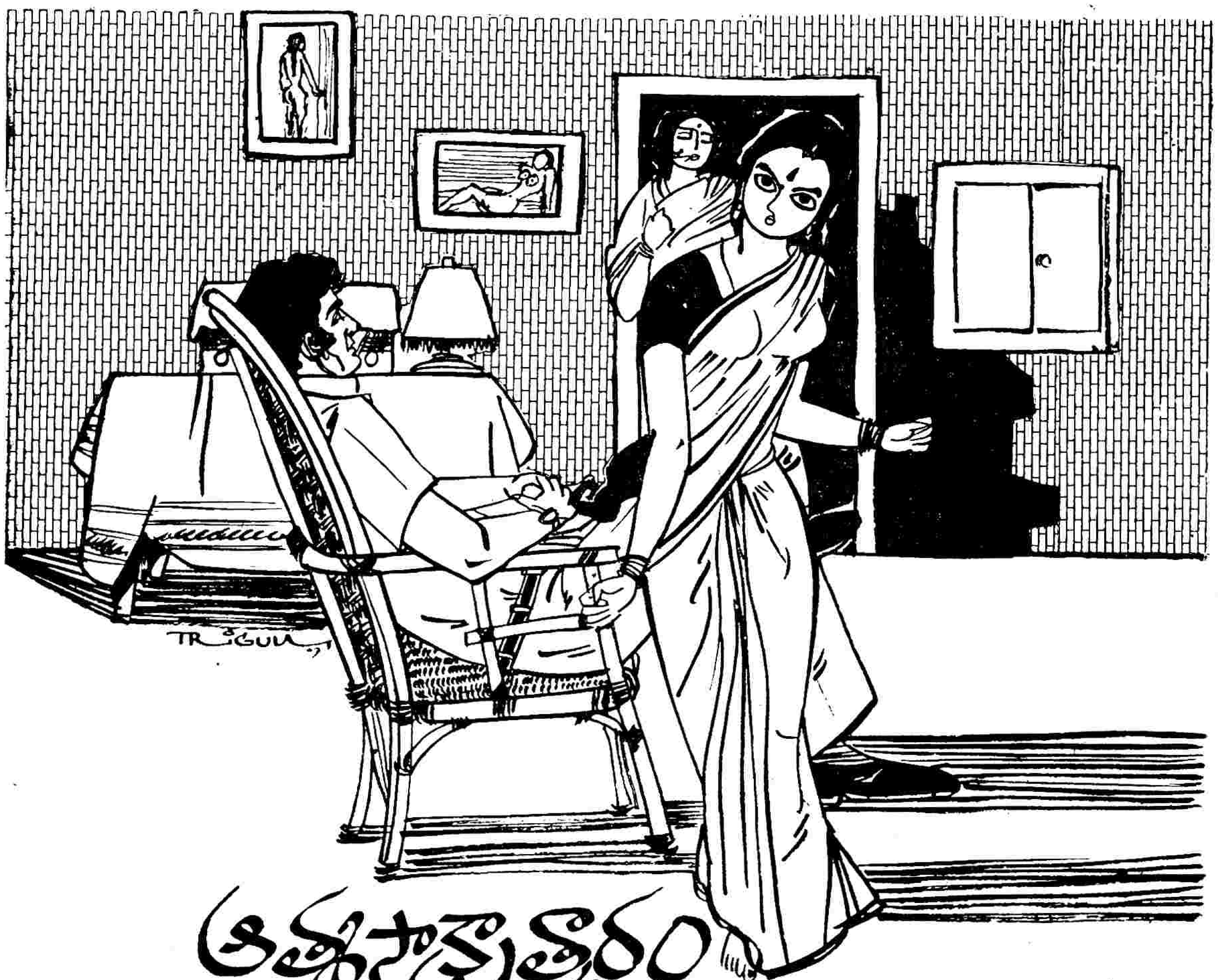

ఆత్మసాక్షాత్కారం

ఇసుకపల్లి
లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రి

‘ఇది అద్దెకివ్వబడును.’ బోర్డు చదువుతూ కళ్లజోడు ఫ్రేమును ఎడం చేత్తో మెల్లిగా క్రిందికీ పైకీ ఊగిస్తూ యేమిటి యీ ‘సర్వనామము’ అనుకుంటూ వుండగానే తలుపులు రెండూ బార్లగా తెరుచుకున్నాయి. చప్పున రెండుకళ్లను బోర్డుమీదనుంచి క్రిందికి దించేశాడు. అదిరిపడ్డాడు ఆనందరావు. చూస్తూ చూస్తూండగానే గుమ్మంలోకి వచ్చి నిలబడింది ఓ యువతి. ఇరవై యిరవై అయిదేళ్ళ మధ్య వయస్సులో ఊగిసలాడుతోంది. ఆమె వాలకం చూస్తూంటే ఆయన కళ్లు చిన్నవయిపోతున్నాయి. కళ్లజోడు ఫ్రేమును గట్టిగా ముక్కుమీదికి నెట్టేసి గుటక లేస్తూ అమ్మాయ్ అనబోయి నోరు పెగలక గొంతుక సవరించుకుంటూ అద్దెకిచ్చేదేనా అందామనుకుని యీ మాట బాగా ధ్వనించటంలేదని తనలో తాను సమాధానపడి ఏమనాలో చప్పున తోచక ‘యీ బోర్డుచూసి యిక్కడ ఆగిపోయానండీ’ అన్నాడు. ఫరవాలేదులే. యీ వాక్యంలో ఆట్టే తప్పుపట్టే ప్రమాదం యేమీలేదులే అని సంతృప్తిపడ్డాడు.

ఆ అమ్మాయి సకిలించినట్లికిలించి ‘కిటికీలోంచిమిమ్మల్నిచూసే అమాంతం తలుపులు తెర్చా’ అంది.

ఆ ! ఎంత గడుసు పిల్ల! నన్ను కిటికీలోంచి చూసిందా ! ఇదన్నమాట దీని పని అని క్రింది పెదిమను పళ్లతో నొక్కిపెట్టికాస్తగట్టిగాచిటపటా ఆలోచించి అట్టాగాఅనబోయిలోపల,గుణించుకుంటున్నమాటే ‘ఆసి భడవా!’అంటూ పైకే అన్నాడు అప్రయత్నంగా. చప్పున నాలిక కరుచుకుని అబ్బయెంత మాటన్నాను అని పశ్చాత్తాప పడుతునట్లు కుడి చెయ్యి దభాలున క్రిందకు చాచి విదిలిస్తూ పెద్ద చిటిక వేశాడు.

ఆ అమ్మాయి కిలకిల నవ్వింది. రుసరుసమంటూ యేం గోలచేస్తుందో అనుకుంటున్న ఆనందరావును ఆమె నవ్వులు పన్నీటిజల్లులాగ వళ్లంతాపడిగిలిగింతలు పెట్టేసినాయి. ఇహ చనువు చేసుకుని లోపల ప్రవేశించాడు. ఓ ప్రదక్షిణం

చేసి నాలుగు గోడలు చూశాడు. ఆమెకూడా ఆయనతో పాటే ఓ చుట్టు తిరిగింది. గోడమీద వేలాడుతున్న బొమ్మలు, ఫ్రేముల్లో యిరకాటంగా కుదించుకుపోయిన చిత్రాలుచూస్తుంటే ఆయన మనస్సు మనస్సులో లేదు.

కూర్చోండి. 'అమ్మగా రొస్తారు' అంటూ ఆమె యిట్టే లోపలికి వెళ్లి పోయింది. ఆ బొమ్మల్ని చూడబుద్ధి పుడుతోంది. కాస్త ఆలోచిస్తే చూడ కూడ దనుకుంటున్నాడు. ఏమయినా చూడాలనే గాఢమైన వాంఛ మాత్రం ఆయన్ను అంటిపెట్టుకునేవుంది. తీరా అట్టాగే ఆ ఫొటోలవంకే కళ్ళునిలిపితే అమాంతం లోపల్నుంచి వాళ్ళొస్తా రేమోనని, తనను గమనిస్తారేమో అని జంకుతూతటపటాయిస్తున్నాడు. కేవలం అవి అసభ్యకరమైనవి అని అనటానికి మనస్సొప్పడంలేదు. అయినా అంత నగ్నంగా ఆడవాళ్ళ చిత్రాలు గోడల మీద వేలాడటం ఆయనకు యిష్టంలేదు. ఇంతవరకు ఎప్పుడూ ఆయన అలాంటి చిత్రాలు చూడనూలేదు. ఆయన మనస్సు స్వైరవిహారం చేస్తోంది. అర్ధాంగి మంగమ్మ చప్పున కళ్ళల్లోకి వచ్చి ఆయన 'మూడ్' అంతా పాడుచేసే సింది. తల విదిలించేసుకుని కళ్ళుగట్టిగా మూసుకున్నాడు. భార్య ఏవేమిటో అంటున్నట్టు ఊహించుకుంటూ రెండు చేతుల్తోను రెండు చెవులకు మూతలు వేశాడు. చప్పున స్పృహలోకి వచ్చి కనురెప్పలు టపటప మనిపించే టప్పటికి యువతులిద్దరూ చేతులు వూగించుకుంటూ రికామిగా వచ్చేస్తు న్నారు. ఆయనకు మతిపోయి నట్లయింది ఆ క్షణంలో. వాళ్ళిద్దర్నీ చూస్తూ ఆగోడమీద బొమ్మలకూ యీ సజీవబొమ్మలకూ అట్టేతేడా ఏమీలేదను కున్నాడు. రెండు చేతుల్తోనూ అమాం తం మొహాన్ని కప్పేసుకుందామనుకుని, యిది సభ్యతాలక్షణంకాదనిసమాధాన పడి కళ్ళు సగం మూసుకుని వాళ్ళ వైపు సూటిగా చూట్టానికి యిష్టపడక చూడకపోతే నిర్లక్ష్యం చేశాడనుకుంటా రేమోనని కళ్ళు బలవంతాన విప్పుకుని ఏం చూడ్డానికేనా సిద్ధపడే యిక్కడకు వచ్చాను. అని నిశ్చయం చేసుకుని లేచి నిలబడ్డాడు.

ఇద్దరూ కూడా పకపకా నవ్వారు. బహుశా తన అవస్థ అంతా యిట్టే గ్రహించి వుంటారని గట్టిగా అనుమాన పడ్డాడు. ఇంకా నవ్వుతూనే వున్నారు. నిజానికి అంతగా నవ్వాల్సిన పనేమీ లేదు ఆ నవ్వుకు అర్థంలేదు. అవును ఏమీ కారణంలేందే ఆడది నవ్విందంటే యేదో కారణం వుండి తీరాలి అని తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నాడు.

వాన వెలిసినట్టు చప్పున నవ్వు లాగి పోయినాయి.

'ఈమె నా సెక్రటరీ' అన్నది ఆమె.

ఈమె నీ సెక్రటరీ సరేలే అసలు నువ్వెవరంట అని లోపల ప్రశ్నించుకుని బైటకు మాత్రం ఓహో అట్లాగా అన్నాడు.

'ఇంతకీ మీరు చూస్తారా!' అన్నది ఆమె.

ఏమిటని ప్రశ్న వెయ్యటం అంత బాగా లేదనుకుని చూపించేదే చూస్తే సరిపోతుందిలే అనుకుంటూ, అయినా అద్దెకిచ్చే గది చూపిస్తుంది అంతకంటే యేమిటిలే అన్నింటికీ అనుమానాలూ సందేహాలూను అని మనస్సు కుదట పరుచుకుని, 'అందుకేగా వచ్చింది' అన్నాడు.

గభాలున ఆమె రివాల్వింగ్ కుర్చీలో కూలబడి గిరగిర తిరుగుతుంటే ఈమె ఆమె కళ్ళల్లోకి చూట్టానికి తల అటూ ఇటూ తిప్పుతోంది. ఆనందరావు కళ్ళు గిర్రునతిరిగినాయి. తిరిగేది ఆ కుర్చీయా తానా అనే అనుమానం కలిగింది. రంగులరాట్నం ఆగినట్టు ఆగి పోయింది. ఆమె సూటిగా ఆయన మొహంలోకి చూస్తూ 'చూడండి మూన్నెళ్ళ అద్దె అడ్వాన్స్ యివ్వాలి. నెలకు నూటయాభై రూపాయలు. పగలంతా యెక్కడ తిరిగినా రాత్రిళ్లు మాత్రం పెందరాళె రావాలి. రాత్రి తొమ్మిదయ్యేటప్పటికి దీపాలు ఆరి పోతాయి. ఆ తర్వాత లైటు కావా లంటే ఎక్స్ట్రా. ఇదేమీ రహదారి బంగళాకాదు. ఎంతమంది వుంటారో ముందరే చెప్పాలి. అంతకుమించి కానీ తక్కువగాని వుంటానికి వీల్లేదు. మాకు నచ్చకపోతే మీరు ఖాళీ చెయ్యాల్సిందే. మీ కిష్టంలేకపోతే బలవంతం లేదు. అయితే ఓ నెల నోటీసు ముందుగా యివ్వాలి. ఇంకా మిగతా షరతులు మామూలే. ఇదీ ఎగ్రిమెంట్. ఖాళీలు పూర్తిచేసి సంతకం పెట్టేసెయ్యండి— మూడు టైపుకొట్టిన దళసరి కాగి తాలు ఈమె ఆమె చేతిలోంచి తీసుకొని ఆయన కిచ్చింది.

ఆనందరావుకు మూర్ఛవచ్చినంత పనయింది. కళ్లజోడు ముక్కుదూలం మీదే వుంది. కాగితాలు చూస్తు న్నాడు. కాని యేమీ కనిపించటం లేదు. అయినప్పటికి చదువుతున్నట్టే కాగితం తీసి కాగితం క్రింద పెడుతు న్నాడు.

'ఇంతకీ సభ్యులెంతమందో చెప్పారు కాదు.' ఆమె సంజ్ఞ గ్రహించి ఈమె అడిగింది.

ఇందాక వచ్చినతర్వాత యిహ వెనక్కి తగ్గేదిలేదని నిశ్చయంచేసుకుని 'పాతికమంది' అంటూ ముప్ఫయిరెండు పళ్లూ బైటపెట్టాడు.

'ఆ!' అంటూ యిద్దరూ గుండెల మీద చెయ్యివేసుకున్నారు. ఆ నాలుగు కళ్ళూ యేవో మాట్లాడుకున్నాయి. ఈమె ఆయన చేతిలోంచి కాగితాన్ని అమాంతం లాక్కుంది.

'నాకూఫామిలీప్లానింగ్ లో పూర్తి విశ్వాసం వుంది. ఆ పాతికమంది నా

పిల్లలు కాదు. ఇహపోతే నేనొక పవిత్రమయిన ఆశయంతో వచ్చాను. ఒక పాతిక మంది యువతీ యువకులను గొప్ప ఆదర్శవాదులుగా తయారు చెయ్యటానికి కంకణం కట్టుకున్నాను. ఈనాటి కల్లోలిత ప్రపంచంలో కలుషిత వాతావరణంలో నైతికశక్తి దిగజారిపోతోంది. వాస్తవప్రపంచంలో సూత్రాలకు, సిద్ధాంతాలకు విలువ యివ్వలేకపోతున్నాము. ఎక్కడ చూచినా హాహాకారాలు, నిస్పృహ, నిరాశ, నిస్తేజము యివే కనిపిస్తున్నాయి. జాతిని ఉత్తేజపరిచి కార్యోన్ముఖుల్ని చెయ్యటానికి యెంత చిన్నదయినా ఒక ప్రయత్నం అంటూ చెయ్యాలి. అలాంటిదే నేను తలపెట్టాను. కక్షీ, లంచగొండితనం యీ రెండూకూడా మనల్ని పీల్చిపిప్పిచేసేస్తున్నాయి. ఆ దాస్యశృంఖాలల్నుంచి మనం బైటపడాలి. దానికి ఎవరికి వారే తమ కర్తవ్యం యేమిటో నిర్ణయించుకోవాలి. ముఖ్యంగా నైతిక విలువల ప్రాధాన్యం, ప్రాముఖ్యత యువతరానికి నూరిపోస్తే మన జాతి పురోగమిస్తుందని నా గాఢమైన విశ్వాసం. గాంధీజీ ధర్మకర్తృత్వ సిద్ధాంతం మీరు వినేవుంటారు. అదే ట్రస్టీషిప్ అంటారు. సంఘపరమైన డబ్బంతా భాగ్యవంతుల దగ్గర దాచివుంచబడింది. అది వారి అవసరాలకు ఖర్చు చెయ్యాల్సిందే గాని, ధనవంతులు కేవలం వాళ్ల భోగభాగ్యాలకు విలాసాలకు దుబారా చెయ్యటానికి కాదు. అది సిద్ధాంతం. అట్లాగే నాలో వున్న విజ్ఞానం ప్రజల సొత్తు. దాన్ని యితరులకుపంచిపెట్టాలి. ఇదే నా ముఖ్యోద్దేశం. పాతికమంది యువతీయువకులు నా దగ్గర శిక్షణ పొందటానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. వాళ్ళను ఒకచోట చేర్చి నా కార్యక్రమాన్ని రూపొందించాలి. అందుకే నాకు యిల్లు కావాల్సి వచ్చింది!' ఉద్రేకం. ఆవేశంతో ఊగిపోతున్నాడు ఆనందరావు.

వాళ్ళిద్దరూ గుడ్లు అప్పచెప్పి నిశ్చేష్టులయి అట్లాగే కూర్చునిపోయారు. ఆయన గొంతు సవరించుకుంటూ మళ్ళీ మొదలెట్టాడు.

'కొన్ని నియమాలున్నాయి. అబద్ధం ఆడకూడదు. మద్యం సేవించకూడదు. ఇహ మూడోది చెప్పటానికి మీరుసిగ్గుపడతారేమోనని నేను వెనకా ముందు ఆలోచిస్తున్నాను.' మెల్లిగా తలవంచుకుని గుటకలు వేస్తున్నాడు.

వాళ్ళేమీ మాట్లాడలేదు. మీరు చెప్పదలుచుకుందేమిటో చెప్పెయ్యండి అన్నట్టుగా ఆయనవైపే దృష్టులు కేంద్రీకరించారు. కళ్ళు పైకెత్తి వాళ్ళీవైపుకు చూస్తూ వాళ్ళ శరీరాల్ని యింకా దాచుకోవాల్సిన ఆవశ్యకతను గురించి చెప్పాలనుకుని యిప్పుడే యింత చనువు తీసుకోవటం అట్టే బాగాలేదని ఆ ప్రయత్నాన్ని విరమించుకుని, మా నియమాలు మీరు కూడా పాటించేటట్లయితే ఆ గ్రూపులో చేరొచ్చు' అన్నాడు ముక్తసరిగా, తన భావాన్ని యీ విధంగా వాళ్లకు అర్థమయ్యేటట్టు చెప్పాననే ధీమాతో.

ఆమె చాలా వింతగా ఆయన మొహంలోకి సూటిగా చూస్తూ దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తోంది. ఏమేమిటో గుర్తుకొచ్చి ఆమె మొహం కంది పోతోంది. పెద్దగా నిట్టూరుస్తూ అలసటపడిపోతోంది. తమాయించుకునికళ్ళు తుడుచుకుంటూ 'మా ఆడవాళ్ళు మీ గ్రూపులో చేరవలసిన అవసరమేమీ లేదు. మేము యెప్పుడూకూడా నైతికంగా పతనం కాలేదు. మా అంతట మేము ఆత్మద్రోహం చేసుకోలేము. బలహీనతలకు మేము అతీతంగావుంటూ నిబ్బరంగానూ ధైర్యంగానూ వుంటాము. కాని మమ్మల్ని మీరే మీ మగవారే అట్లా వుండనీరు. మమ్మల్ని అనుక్షణం వెంటాడి మనస్సులు మలినం చేసుకుని అధోగతిపాలయి సహనానికి శీలానికి స్వస్తిచెప్పి చిట్టచివరకు అదిగో పతితవని మమ్మల్ని వేలుపెట్టి చూపిస్తారు. నిజానికి పతితలు మేము కాము. మీరు! దిగజారిపోయిన మనుషులు మీరు. ఆనాడు మా అమ్మను నమ్మించి మోసగించి పెళ్ళిచేసుకుంటానని మాటయిచ్చి, యెన్నెన్నో ఆశలు పెట్టి చివరకు వదిలేసి వెళ్ళిపోయాడు. మా అమ్మ కృంగి కృశించిపోయి ఏళ్లు ఆయనకోసం ఎదురుచూస్తూ చివరకు కళ్ళుమూసింది. లోకం మా అమ్మకు పతిత అని బిరుదు యిచ్చింది. నా తండ్రి యెవరో నేను తెలుసుకోలేని దుస్థితిలో నన్ను వెలివేసింది. ఆయనమాత్రం పెద్ద మనిషి, సంఘంలో గౌరవ ప్రతిష్ఠలు వున్న వ్యక్తిగా చలామణి అవుతూనే వున్నాడు. ఎవడుదోషి? ఎవడు నిర్దోషి? నిర్ణయించేదెవరు? ఇదా సంఘం? ఇదా మన సంప్రదాయం? నేను సహించను, సహించలేను. ఎంతమంది మగవాళ్ళను అల్లరిపాలుచేస్తే అంత నా మనస్సుకు శాంతి. అదే నా ధ్యేయం, అదే నా లక్ష్యం. నావేషంచూసి మీరుఅపోహపడకండి. నేను పతితనుకాదు. మా అమ్మ అంతకంటె కాదు ... 'వెక్కివెక్కి ఏడుస్తూ మొహాన్ని చేత్తో కప్పుకుని విలవిలలాడిపోతోంది.

ఆనందరావు నిర్జీవి అయిపోయాడు. నోట మాటరావటంలేదు.. కాళ్ళూ చేతులూ వణికిపోతున్నాయి. ముచ్చెమట్లుపోస్తున్నాయి. గొంతుక ఎండిపోతోంది. ఈమె ఓదారుస్తున్నట్లు ఆమె తలను నిమురుతూ లేవండమ్మా అంటోంది. ఈమెక్కూడా కళ్లల్లో నీళ్ళు గిర్రున తిరిగినాయి. కళ్ల ద్దుకుంటూ 'మా అమ్మగారి మనసు మంచిది. ఆమెకు తండ్రి యెవరో తెలీదనే ఉక్రోషంతో యేమేమిటోచేస్తూ వుంటుంది. ఎంతోమంది మగవాళ్లను

అవమానపరిచి పంపుతూ వుంటుంది. ఎవరొచ్చినా వాళ్ళతో గంటల తరబడి మాట్లాడుతూ చివరకు ఆయన దిగ జారిపోయే పరిస్థితి వచ్చేప్పటికి చెంప దెబ్బకొట్టి పంపిస్తూ వుంటుంది. వాళ్ళు హడలిపోయి పారిపోతూ వుంటారు. ఆమె ప్రవర్తన అంతా వింతగా వుంటుంది. నాకే ఒక్కొక్కప్పుడు అర్థంకాదు...' ఆనందరావు చెంపమీద చెయ్యి పెట్టుకుని ఉలిక్కిపడ్డాడు. ఆయనవైపుకు జాలిగా చూస్తూ 'మా అమ్మగారు చాలా ఉత్తమురాలు. మీబోటి పెద్దమనుషుల్ని యేమీ చెయ్యరు. ఇవ్వాళ్ల యేమిటో మరీ మిమ్మల్ని చూడంగానే ఆమెగారు మనస్సులో ఆవేదనంతా చెప్పుకుంది. ఇట్లా యెవ్వరితోనూ ఆమె మాట్లాడదు కూడా...అమ్మగారూ లేవండి..' అంటోంది.

ఆనందరావు క్రుంగిపోయి కుర్చీ లోంచి క్రిందకు పడబోయాడు.ప్రక్క గోడ పట్టుకుని రొప్పుతున్నాడు. ఆమె మెల్లిగా తలెత్తి ఆయాసపడుతూ ఆయన మొహంలోకి చూసింది.ఆయన దద్దరిల్లిపోయాడు. ఆమె మొహంలోకి చూడలేకపోతున్నాడు.

'నేనింతగా అన్నానని మీరేమీ అనుకోకండి. మీ రన్నమాటలు వినంగానే ఆవేశం,ఉక్రోషంఆపుకోలేకపోయాను. అంతే. మీతో చెప్పిన తర్వాత నా మనస్సు కొంత కుదటపడింది. నా ఆవేదన కాస్త తగ్గినట్లు అనిపిస్తోంది. మీరు పెద్దవారు, నా బాధను పూర్తిగా అర్థంచేసుకుంటారని చెప్పాను. అంతే.. అంతే...' అన్నది ఆమె.

ఆనందరావు మనస్సులో తీవ్రంగా కల్లోలం చెలరేగింది. హృదయం బ్రద్దలయ్యేటంత ఉద్రేకం ఆయన్ను క్షణంలో ఆవహిస్తోంది. మరుక్షణంలో తమాయించుకుని గుండె చిక్కపట్టుకుని ఎంతోనిబ్బరంగా వుందామనిప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. అటూయిటూ ఊగిపోతున్నాడు. ఆయన పరిస్థితి చూస్తుంటే ఆమెకు ఆందోళన కలుగుతోంది. ఏం చెయ్యాలో తోచటంలేదు. ఇద్దరూ చెరొక చెయ్యి పట్టుకుని ఆయన్ను కుర్చీలోంచి క్రిందపడకుండా సరిగ్గా కూర్చోపెట్టారు.

చెయ్యి ఊపుతూ ఫరవాలేదన్నట్లు నిలకడగా కూర్చుని, మంచినీళ్ళకోసం సంజ్ఞచేసి రెండు గ్లాసుల నీళ్ళు త్రాగాడు.

'ఏమిటండీ యిట్లా అయిపోయారు.'

'నా కప్పుడప్పుడు యిట్లాగే వస్తూ వుంటుందిలే. కాసేపట్లో అదే సర్దుకుంటుంది. అంతే. మీరేమీ గాభరా పడకండి...' మొహమంతా తుడుచుకుంటూ మళ్ళీ మామూలుస్థితిలోకిరావటానికి ప్రయత్నంచేస్తున్నాడు.

'అమ్మయ్య! నేనెంత భయపడ్డానను కున్నారు...' గుండెమీద చెయ్యివేసుకుని పెద్దగా నిట్టూర్చింది ఆమె.

'అయ్యగారూ! మీతో ఓ మాటచెపుతాను ఏమీ అనుకోరుగదా...ఏంలేదు. మా అమ్మగార్కి ఏమిటో ఆవేశం. ఏంచేస్తుందో ఆమెగార్కే తెలీదు. ఎంతోమంది మగవార్ని రకరకాలుగా ఆకర్షిస్తుంది. వాళ్ళొచ్చి కావలసినంత డబ్బిస్తారు. ఏవేమిటో అంటారు. కొంతమందిని అల్లరిపెట్టి పంపిస్తుంది. కొంతమందిని ఎగతాళిచేసి పంపించేస్తుంది. ఇట్లా ఎంతకాలం. నిజ్జంగా ఎవరైనా పెళ్ళి చేసుకుని హాయిగా జీవితం గడపమంటే నన్ను కసిరికొడుతుంది. ఆమెకు నేను, నాకు ఆమె, ఇంతకంటె యెవ్వరూ లేరు. నన్ను రకరకాలుగా పరిచయంచేస్తూ వుంటుంది. ఈ మధ్యనే ఒక రౌడీ మమ్మల్ని బెదిరించి మీ అంతు చూస్తాను అంటూ వెళ్ళిపోయాడు. నాకేమిటో భయంగావుంది. మీరైనా ఆమెగార్కి నచ్చచెప్పండి'..అతిదీనంగా ప్రాధేయపడింది.

'దీని కెప్పుడూ భయమే, ఉహూ, ఎవరా రౌడీవస్తాడో నేనూ చూస్తాను.. ఇదంతా యెందుకు కానీండి..చెప్పండి. మీ క్కావాలా...'చటుక్కున అన్నది, ఆమె.

'..ఇహ నేను యెవ్వరికీ యేపాఠాలు చెప్పను. చెప్పలేను. నైతిక విలువలను గురించి చెప్పే హక్కు నాకు లేనేలేదు. మీ ఆవేదన నాకు పూర్తిగా అర్థమయింది. నేను ఎంతో నిబ్బరంగల మనిషినని పేరుతెచ్చుకున్నాను. కాని అది నిజానికి నిబ్బరంకాదు. అదికేవలం మూర్ఖత్వం. నేను చేసిన తప్పుకు పశ్చాత్తాపం చెప్పుకునే సమయం వచ్చింది. నే నేమంటున్నానో నాకే తెలీటంలేదు..ఇహనేనిక్కడ ఒక్కక్షణం కూడా వుండలేను. నేను యేం చెయ్యాలో నన్ను ఆలోచించనీయండి.' మెల్లిగా లేచాడు.

వాళ్ళుకూడా ఆలోచనల్లో మునిగిపోయి లేచి నిలబడ్డారు.

అడుగు తీసి అడుగువేస్తూ బరువుగా గడపదాటాడు. ఆమె ఆశ్చర్యంగా ఆయనవైపుకే చూస్తూ నిలబడ్డది.

'వస్తాను...మళ్ళీ వస్తాను. తప్పక వస్తాను...'అంటూ లోపల లోపల సణుక్కుంటున్నాడు.

నాలుగడుగులు ముందుకు వేసి ఒక్కక్షణం నిలబడి వెనక్కు తిరిగి చూశాడు. ఆమె కనపడలేదు. ఆమె నిలబడ్డ స్థానంలో సుగుణ కనిపించింది. రెండుచేతులూ చాచి 'తప్పక వస్తారు కదూ. నన్ను పెళ్ళిచేసుకుంటారు కదూ' అంటూ ప్రాధేయపడుతున్నట్లుగా కనిపించింది.

చకచక అడుగులు వేసుకుంటూ చరచర నడిచాడు ఆనందరావు. 'నువ్వా శారదా నువ్వా !' అని ఉద్వేగంగా అనుకుంటూ.